

Тэвэгт-монголой

ҮНЭН

ВКП(б)-ийн ОБКОМ ба
УЛАН-УДЫН ГК-ийн
СОЛОН БМАССР-ийн
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОР. АН

№ 34 (4437)
1944 оной
МАРТЫН
16
ЧЕТВЕРГ

Сая 20 минута

Колхозно таряашадай болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй ажалайнь эдихи ехэ болоо, дунда жэшээгээр, колхознигой олоhon ажалта үдэрнүүдэй тоонь олон болоо.

(СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолшоо.)

СССР-эй СОВНАРКОМДО ба ВКП(б)-гэй ЦК-да

СССР Союзай Ардагй Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет боллоо дайны үеын хүнд хушар эрхэ байдалда ба эрчим областуудад, хязгарууд болон республикануудта сагай уяагай таагүй байгашаа наань колхозууд болон совхозууд 1943 ондо хүдэр ажалай хүдэлмэришэдэй хүшэржэж шаада, Улаан Архи болон улад зонин эдээ хоолой бүтээгдээр, ажайлзабэрине түүхэй үдэр эхэ тавадлагуудайр хагалан байла гэжэ тэмдэглээ.

Колхозно таряашадай болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй ажалайнь эдихи ехэ болоо, дунда жэшээгээр, колхознигой олоhon ажалта үдэрнүүдэй тоонь олон боллоо. Хэтын зуугаад мянган эхнэр-колхознигууд боллоо совхозуудай эмэгтэй хүдэлмэришэд нэржээлдэ хүража гараад тракторлар, комбайнар болон бусад ороо олоhon хүдэр ажалай машиннуудуудар хүдэлмэрин хэжэ эршүүлнэ хадаба.

Тухайн хажуугаар СССР-эй Совнарком болон ВКП(б)-гэй ЦК боллоо 1943 ондоо машин-тракторна станцинууд халгалта, гүйгээр хүдэлмэришэд дээрхэнь тракторна хүдэлмэрин түсэб дүүрээгүй, механикашайн хэмжээн доошоо оройон ба полелей хүдэлмэри унжгайриглар пар хахалха ба элдүүлнэ намарай пар хахалха болон таримал культурануудай хойнохо харуулаха түсөөдү дүрэгдээгүй байгаа гэжэ тэмдэглээ.

Хэдэн олон областуудад, хязгаруудай болон республикануудай советска, партийна болон газаргааралгай органдууд хадаа трактор, комбайн болон хүдэр ажалай машиннуудыне хаха сар соонь намарай наймаглар илэмбэн хахалха болон соонза ба илгэж нутаг-гүдэй ажайлзабэрине илгэригнүүд дээрэ залас частнуудыне бэлдэхэ ябадлыне хангагтай, мүн трактористууд, комбайнерууд болон механикуудай калдундыне шадэн олохо болон нурган бэлдэхэ тухай хүсэл ахаралаа тавагтай ба тээ-

нэй хүдэлмэришэдэй шуухала туналамжа үзүүлээгүй байшоо.

СССР Союзай Ардагй Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет боллоо 1943 ондоо хэдэн олон районуудта полелей хүдэлмэришэд агротехническэ дан соморхоноор ябуулжа тарилгын хойнохо харуулаха ябадлыне муудуулжа, тарянай ургашыне буг үбнэ үрмэлзэнгэ даруулан ургашыне бага болгоhon ябадлыне хортой гэжэ тэмдэглээ. 1944 ондо хүдэр ажалай хүдэлмэришэдэй шагнарыне эрид найжаруулаха машин-тракторна паркыне хэрэглэхэ ябадлыне найжаруулаха, зүбөөр эрхэ болгоhon севобородыне бин болгохо хэрэгтлэхэ, намарай болон зунай болон зунай сээр пар хахалха хэмжээг эхэ болгохо, тэрэ тоодо Сибирийн, Уралай районуудта, мүн тэрэнтэй, Поволжыны гондлаж районуудта хабар шешинэ тариха сээр пар хахалха хэмжээг эхэ болгохо, заабол тариха шинарай үрнээр тарихага үрнэ тариха нормые тол намарай сахалха, илгэриг үзэгжүүлнэ зүйлүүдыне хэрэглэхэ болон культурануудай хойнохо харуулаха тушаа тогтоолгомот заабаринуудыне намарай сахалтын СССР-ий Наркомзем, СССР-эй Наркомхоз болон тэлэйгй илгэж нутагуудтай органдуудта, партийна болон советскэ органдуудуудта колхозууд, МТС болон совхозуудта эршэ.

СССР Союзай Ардагй Комиссарнарай Совет болон ВКП(б)-гэй Центральна Комитет боллоо 1944 ондоо колхозууд, МТС, совхозууд, хүдэр нутагуудтахи газаргааралгай органдууд, партийна болон советскэ органдуудуудай, СССР-ий Наркомземий болон СССР-ий Наркомхозойгй гол шуухала үдэрнэ хэдэн ургашыне али болгоон дээшлүүлэхэ болон тарилга бусад хүдэр ажалай продуктуудыне нигэ тээрэн, ябуулжа хэмжээг эхэ болгохо ябадлыне болгож гэжэ тоолон.

СССР Союзай Ардагй Комиссарнарай Совет болон ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй тогтоолшоо хадаа:

тэй-шүдэтэй ба бусад тэмээлыне тавагжа орхижо болон полелей хүдэлмэришэдэй эхилхэ үрнэ тэрэ гурбан неделинээр оройтонгүй мори сарнуулаха шажажа эдээдүүлэхэ ба амаруулаха ябадлыне хангахыне колхозууд болон совхозуудыне уялаха.

II. Ургашыне дээшлүүлэхэ хэмжээнууд тухай

1. СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК боллоо 1944 оной хабарай тарилгыне үнэгэрэхэ тушаа тодорхой агротехническэ хэмжээгйбуулгануудыне колхоз бүхэндэ хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр агрономическа персонал, колхозуудай правленигэй болон дүйтэй шадмар колхознигуудтай хамта зохиохо ябадлыне хангахыне республиканууд, хязгарууд, областнууд ба районуудай советскэ, партийна болон газаргааралгай органдуудыне уялаха.

2. Колхоз болон совхоз бүхэндэ уялаха болон нигэ эрлэгжүүлнэ тавагжа гэбэл:

а) севобородой поли дээрэ, тухай севобородой ороодой байгаа наа колхозууд бүхэндэ эхилхээр газарта бүхи культурануудта нурган хубаарилан тавагжа; б) хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр түрэгдүүлнэ зорилгоор тарянай газарыне доошоо үбнэ үрмэлзэнгэ суурьшуулаха, хооломын уууриглар сээрбэлдэхэ, Хэрбээ хэрэгтэй болон байгаа наань гал түймэр, нургалха хэмжээгйбуулгануудыне сахалха хооломын ууур болон буг үбнэ үрмэлзэнгэ тавагжа;

в) газарай үрнээр соо шинг нойто улам эхээр шигээжэ халгалта ба буг үбнэ үрмэлзэнгэ тэмээлын тушаа үзэгжэ найм устол найгуулаха ябадлыне хангаглар газарай үрнээр хабар элдүүлнэ ябадлыне үдэрэхэ;

г) хүдэр ажалай культура бүхэндэ тарилгыне тол найм агротехническэ болон соо үрнээр найма шигээжэ хэжэ; д) на шигэжэ үрнээр, торф болон илгэриг бусад үзэгжүүлнэ зүйлүүдыне шадэн хэжэ эрхэ хэрэглэхэ, тинхээгээр тэрнине түбхэн түрүүнэ техническэ культуранууд, хэрэгтлэхэ ошонь тарилга газартада хэрэглэхэ;

3. Тарилгын урда тэрхи элдүүлнэ намарай наймаглар хэрэгтэй туналым тулаа зохиохо тарилгын севоборот болон тэрэгтэй шаджэн орохо түсэбтэй хүдэр ажилдуудтан, ноур дээрэ хэдэн шэнгэн хүдэлмэришэдэй мори унагай, газарай үрнээр ба сагай уларид ямар байгашыне харалаа шажа хүдэр ажалай культурануудыне тааруулан хубаажа тавагжа ябадлыне хангаха;

а) колхозуудай ажал үйлдэригнэ түсэбүүдыне болон орошо-паршынэ түсэб, МТС-эй промфинплан зохиохо болон МТС-үдэй колхозуудтай договорнуудыне баталха ябадлыне 1944 оной марта 20-ноо оройтонгүй дүүрэхэ;

б) МТС-эй тракторна бригада болон колхозуудай полелей советскэ бригада бүхэндэ хабарай тарилгын хүдэлмэришэдэй полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр урда тэрэ хоер неделинээр оройтонгүй зохиохо боллоо;

в) Республикануудай Совнарком, крайисполком болон облисполкомуудта шигээжэ дурдаха гэбэл:

а) энэ тогтоолоор ургашыне хэмжээг тухайн хязгарай зарим оролохо культурануудай ургашыне тушаа далагбаринуудыне, мүн тэрнине техническэ, ошонь, бахчева, малай тэмээтэй болон туналым-жэмэст культурануудай ургашыне тушаа далагбарин зохиохо;

б) паринуудыне түсэхэр болон шинээр бариха, модо тариха хүдэлмэришэд, тутолостын түсэхэр, сабанлан хадалан ба бэлтээрин газары найжаруулаха тушаа хэдэхэ хэмжээгйбуулгануудай түсэхэне баталдаг районууд болон колхозуудай дүүрэхэ;

в) улагуригнэ газарыне хүсэл нурэн хэрэгтлэхэ ябадлыне хангаха, үйлдэгдэл газар дээрэ тарилга хэжэ ба ургашыне хэмжээгдүү тушаа районууд болон колхозуудта далагбарин үтэхэ;

7. Колхозуудта полелей хүдэлмэришэдэриг амлан дүүрэхэ хүсэнине шаднал на эхээр хэрэгтлэн зорилгоор:

а) алибаа ушар бүхэндэ Гүрэнэй Облорон Комитетай зүбшээлгүгэйгөө амаршы мори унагай татажа хэжэ гэжэ республикануудай совнаркомууд, крайисполкомууд болон облисполкомуудыне хорихо. Колхозуудта мори унагай татажы хууды бусад хэдэн эмэгтэй хүдэлмэришэдэй харюусалтада хабадуулаха гэжэ СССР-ий прократур дурдаха;

8. МТС-үүдтэ горичи эвэжэ абаашаха бэшэ олохо шажа шэрэлгы болон бусад полелей бэшэ хүдэлмэришэд тракторнуудыне СССР-эй Совнаркомой зүбшээлгүгээр хэрэгтлэхэ гэжэ хорихо.

III. Хлопчатнигай ургашыне дээшлүүлэхэ тушаа хэмжээ-ябуулганууд тухай

1. СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК боллоо 1944 оной хабарай тарилгыне үнэгэрэхэ тушаа тодорхой агротехническэ хэмжээгйбуулгануудыне колхоз бүхэндэ хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр агрономическа персонал, колхозуудай правленигэй болон дүйтэй шадмар колхознигуудтай хамта зохиохо ябадлыне хангахыне республиканууд, хязгарууд, областнууд ба районуудай советскэ, партийна болон газаргааралгай органдуудыне уялаха.

2. Колхоз болон совхоз бүхэндэ уялаха болон нигэ эрлэгжүүлнэ тавагжа гэбэл:

а) севобородой поли дээрэ, тухай севобородой ороодой байгаа наа колхозууд бүхэндэ эхилхээр газарта бүхи культурануудта нурган хубаарилан тавагжа; б) хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр түрэгдүүлнэ зорилгоор тарянай газарыне доошоо үбнэ үрмэлзэнгэ суурьшуулаха, хооломын уууриглар сээрбэлдэхэ, Хэрбээ хэрэгтэй болон байгаа наань гал түймэр, нургалха хэмжээгйбуулгануудыне сахалха хооломын ууур болон буг үбнэ үрмэлзэнгэ тавагжа;

в) газарай үрнээр соо шинг нойто улам эхээр шигээжэ халгалта ба буг үбнэ үрмэлзэнгэ тэмээлын тушаа үзэгжэ найм устол найгуулаха ябадлыне хангаглар газарай үрнээр хабар элдүүлнэ ябадлыне үдэрэхэ;

г) хүдэр ажалай культура бүхэндэ тарилгыне тол найм агротехническэ болон соо үрнээр найма шигээжэ хэжэ; д) на шигэжэ үрнээр, торф болон илгэриг бусад үзэгжүүлнэ зүйлүүдыне шадэн хэжэ эрхэ хэрэглэхэ, тинхээгээр тэрнине түбхэн түрүүнэ техническэ культуранууд, хэрэгтлэхэ ошонь тарилга газартада хэрэглэхэ;

3. Тарилгын урда тэрхи элдүүлнэ намарай наймаглар хэрэгтэй туналым тулаа зохиохо тарилгын севоборот болон тэрэгтэй шаджэн орохо түсэбтэй хүдэр ажилдуудтан, ноур дээрэ хэдэн шэнгэн хүдэлмэришэдэй мори унагай, газарай үрнээр ба сагай уларид ямар байгашыне харалаа шажа хүдэр ажалай культурануудыне тааруулан хубаажа тавагжа ябадлыне хангаха;

а) колхозуудай ажал үйлдэригнэ түсэбүүдыне болон орошо-паршынэ түсэб, МТС-эй промфинплан зохиохо болон МТС-үдэй колхозуудтай договорнуудыне баталха ябадлыне 1944 оной марта 20-ноо оройтонгүй дүүрэхэ;

б) МТС-эй тракторна бригада болон колхозуудай полелей советскэ бригада бүхэндэ хабарай тарилгын хүдэлмэришэдэй полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр урда тэрэ хоер неделинээр оройтонгүй зохиохо боллоо;

в) Республикануудай Совнарком, крайисполком болон облисполкомуудта шигээжэ дурдаха гэбэл:

а) энэ тогтоолоор ургашыне хэмжээг тухайн хязгарай зарим оролохо культурануудай ургашыне тушаа далагбаринуудыне, мүн тэрнине техническэ, ошонь, бахчева, малай тэмээтэй болон туналым-жэмэст культурануудай ургашыне тушаа далагбарин зохиохо;

б) паринуудыне түсэхэр болон шинээр бариха, модо тариха хүдэлмэришэд, тутолостын түсэхэр, сабанлан хадалан ба бэлтээрин газары найжаруулаха тушаа хэдэхэ хэмжээгйбуулгануудай түсэхэне баталдаг районууд болон колхозуудай дүүрэхэ;

в) улагуригнэ газарыне хүсэл нурэн хэрэгтлэхэ ябадлыне хангаха, үйлдэгдэл газар дээрэ тарилга хэжэ ба ургашыне хэмжээгдүү тушаа районууд болон колхозуудта далагбарин үтэхэ;

7. Колхозуудта полелей хүдэлмэришэдэриг амлан дүүрэхэ хүсэнине шаднал на эхээр хэрэгтлэн зорилгоор:

а) алибаа ушар бүхэндэ Гүрэнэй Облорон Комитетай зүбшээлгүгэйгөө амаршы мори унагай татажа хэжэ гэжэ республикануудай совнаркомууд, крайисполкомууд болон облисполкомуудыне хорихо. Колхозуудта мори унагай татажы хууды бусад хэдэн эмэгтэй хүдэлмэришэдэй харюусалтада хабадуулаха гэжэ СССР-ий прократур дурдаха;

8. МТС-үүдтэ горичи эвэжэ абаашаха бэшэ олохо шажа шэрэлгы болон бусад полелей бэшэ хүдэлмэришэд тракторнуудыне СССР-эй Совнаркомой зүбшээлгүгээр хэрэгтлэхэ гэжэ хорихо.

III. Хлопчатнигай ургашыне дээшлүүлэхэ тушаа хэмжээ-ябуулганууд тухай

1. СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК боллоо 1944 оной хабарай тарилгыне үнэгэрэхэ тушаа тодорхой агротехническэ хэмжээгйбуулгануудыне колхоз бүхэндэ хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр агрономическа персонал, колхозуудай правленигэй болон дүйтэй шадмар колхознигуудтай хамта зохиохо ябадлыне хангахыне республиканууд, хязгарууд, областнууд ба районуудай советскэ, партийна болон газаргааралгай органдуудыне уялаха.

2. Колхоз болон совхоз бүхэндэ уялаха болон нигэ эрлэгжүүлнэ тавагжа гэбэл:

а) севобородой поли дээрэ, тухай севобородой ороодой байгаа наа колхозууд бүхэндэ эхилхээр газарта бүхи культурануудта нурган хубаарилан тавагжа; б) хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр түрэгдүүлнэ зорилгоор тарянай газарыне доошоо үбнэ үрмэлзэнгэ суурьшуулаха, хооломын уууриглар сээрбэлдэхэ, Хэрбээ хэрэгтэй болон байгаа наань гал түймэр, нургалха хэмжээгйбуулгануудыне сахалха хооломын ууур болон буг үбнэ үрмэлзэнгэ тавагжа;

в) газарай үрнээр соо шинг нойто улам эхээр шигээжэ халгалта ба буг үбнэ үрмэлзэнгэ тэмээлын тушаа үзэгжэ найм устол найгуулаха ябадлыне хангаглар газарай үрнээр хабар элдүүлнэ ябадлыне үдэрэхэ;

г) хүдэр ажалай культура бүхэндэ тарилгыне тол найм агротехническэ болон соо үрнээр найма шигээжэ хэжэ; д) на шигэжэ үрнээр, торф болон илгэриг бусад үзэгжүүлнэ зүйлүүдыне шадэн хэжэ эрхэ хэрэглэхэ, тинхээгээр тэрнине түбхэн түрүүнэ техническэ культуранууд, хэрэгтлэхэ ошонь тарилга газартада хэрэглэхэ;

3. Тарилгын урда тэрхи элдүүлнэ намарай наймаглар хэрэгтэй туналым тулаа зохиохо тарилгын севоборот болон тэрэгтэй шаджэн орохо түсэбтэй хүдэр ажилдуудтан, ноур дээрэ хэдэн шэнгэн хүдэлмэришэдэй мори унагай, газарай үрнээр ба сагай уларид ямар байгашыне харалаа шажа хүдэр ажалай культурануудыне тааруулан хубаажа тавагжа ябадлыне хангаха;

а) колхозуудай ажал үйлдэригнэ түсэбүүдыне болон орошо-паршынэ түсэб, МТС-эй промфинплан зохиохо болон МТС-үдэй колхозуудтай договорнуудыне баталха ябадлыне 1944 оной марта 20-ноо оройтонгүй дүүрэхэ;

б) МТС-эй тракторна бригада болон колхозуудай полелей советскэ бригада бүхэндэ хабарай тарилгын хүдэлмэришэдэй полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр урда тэрэ хоер неделинээр оройтонгүй зохиохо боллоо;

в) Республикануудай Совнарком, крайисполком болон облисполкомуудта шигээжэ дурдаха гэбэл:

а) энэ тогтоолоор ургашыне хэмжээг тухайн хязгарай зарим оролохо культурануудай ургашыне тушаа далагбаринуудыне, мүн тэрнине техническэ, ошонь, бахчева, малай тэмээтэй болон туналым-жэмэст культурануудай ургашыне тушаа далагбарин зохиохо;

б) паринуудыне түсэхэр болон шинээр бариха, модо тариха хүдэлмэришэд, тутолостын түсэхэр, сабанлан хадалан ба бэлтээрин газары найжаруулаха тушаа хэдэхэ хэмжээгйбуулгануудай түсэхэне баталдаг районууд болон колхозуудай дүүрэхэ;

в) улагуригнэ газарыне хүсэл нурэн хэрэгтлэхэ ябадлыне хангаха, үйлдэгдэл газар дээрэ тарилга хэжэ ба ургашыне хэмжээгдүү тушаа районууд болон колхозуудта далагбарин үтэхэ;

7. Колхозуудта полелей хүдэлмэришэдэриг амлан дүүрэхэ хүсэнине шаднал на эхээр хэрэгтлэн зорилгоор:

а) алибаа ушар бүхэндэ Гүрэнэй Облорон Комитетай зүбшээлгүгэйгөө амаршы мори унагай татажа хэжэ гэжэ республикануудай совнаркомууд, крайисполкомууд болон облисполкомуудыне хорихо. Колхозуудта мори унагай татажы хууды бусад хэдэн эмэгтэй хүдэлмэришэдэй харюусалтада хабадуулаха гэжэ СССР-ий прократур дурдаха;

8. МТС-үүдтэ горичи эвэжэ абаашаха бэшэ олохо шажа шэрэлгы болон бусад полелей бэшэ хүдэлмэришэд тракторнуудыне СССР-эй Совнаркомой зүбшээлгүгээр хэрэгтлэхэ гэжэ хорихо.

III. Хлопчатнигай ургашыне дээшлүүлэхэ тушаа хэмжээ-ябуулганууд тухай

1. СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК боллоо 1944 оной хабарай тарилгыне үнэгэрэхэ тушаа тодорхой агротехническэ хэмжээгйбуулгануудыне колхоз бүхэндэ хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр агрономическа персонал, колхозуудай правленигэй болон дүйтэй шадмар колхознигуудтай хамта зохиохо ябадлыне хангахыне республиканууд, хязгарууд, областнууд ба районуудай советскэ, партийна болон газаргааралгай органдуудыне уялаха.

2. Колхоз болон совхоз бүхэндэ уялаха болон нигэ эрлэгжүүлнэ тавагжа гэбэл:

а) севобородой поли дээрэ, тухай севобородой ороодой байгаа наа колхозууд бүхэндэ эхилхээр газарта бүхи культурануудта нурган хубаарилан тавагжа; б) хабарай полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр түрэгдүүлнэ зорилгоор тарянай газарыне доошоо үбнэ үрмэлзэнгэ суурьшуулаха, хооломын уууриглар сээрбэлдэхэ, Хэрбээ хэрэгтэй болон байгаа наань гал түймэр, нургалха хэмжээгйбуулгануудыне сахалха хооломын ууур болон буг үбнэ үрмэлзэнгэ тавагжа;

в) газарай үрнээр соо шинг нойто улам эхээр шигээжэ халгалта ба буг үбнэ үрмэлзэнгэ тэмээлын тушаа үзэгжэ найм устол найгуулаха ябадлыне хангаглар газарай үрнээр хабар элдүүлнэ ябадлыне үдэрэхэ;

г) хүдэр ажалай культура бүхэндэ тарилгыне тол найм агротехническэ болон соо үрнээр найма шигээжэ хэжэ; д) на шигэжэ үрнээр, торф болон илгэриг бусад үзэгжүүлнэ зүйлүүдыне шадэн хэжэ эрхэ хэрэглэхэ, тинхээгээр тэрнине түбхэн түрүүнэ техническэ культуранууд, хэрэгтлэхэ ошонь тарилга газартада хэрэглэхэ;

3. Тарилгын урда тэрхи элдүүлнэ намарай наймаглар хэрэгтэй туналым тулаа зохиохо тарилгын севоборот болон тэрэгтэй шаджэн орохо түсэбтэй хүдэр ажилдуудтан, ноур дээрэ хэдэн шэнгэн хүдэлмэришэдэй мори унагай, газарай үрнээр ба сагай уларид ямар байгашыне харалаа шажа хүдэр ажалай культурануудыне тааруулан хубаажа тавагжа ябадлыне хангаха;

а) колхозуудай ажал үйлдэригнэ түсэбүүдыне болон орошо-паршынэ түсэб, МТС-эй промфинплан зохиохо болон МТС-үдэй колхозуудтай договорнуудыне баталха ябадлыне 1944 оной марта 20-ноо оройтонгүй дүүрэхэ;

б) МТС-эй тракторна бригада болон колхозуудай полелей советскэ бригада бүхэндэ хабарай тарилгын хүдэлмэришэдэй полелей хүдэлмэришэдэй эхилхээр урда тэрэ хоер неделинээр оройтонгүй зохиохо боллоо;

в) Республикануудай Совнарком, крайисполком болон облисполкомуудта шигээжэ дурдаха гэбэл:

а) энэ тогтоолоор ургашыне хэмжээг тухайн хязгарай зарим оролохо культурануудай ургашыне тушаа далагбаринуудыне, мүн тэрнине техническэ, ошонь, бахчева, малай тэмээтэй болон туналым-жэмэст культурануудай ургашыне тушаа далагбарин зохиохо;

б) паринуудыне түсэхэр болон шинээр бариха, модо тариха хүдэлмэришэд, тутолостын түсэхэр, сабанлан хадалан ба бэлтээрин газары найжаруулаха тушаа хэдэхэ хэмжээгйбуулгануудай түсэхэне баталдаг районууд болон колхозуудай дүүрэхэ;

в) улагуригнэ газарыне хүсэл нурэн хэрэгтлэхэ ябадлыне хангаха, үйлдэгдэл газар дээрэ тарилга хэжэ ба ургашыне хэмжээгдүү тушаа районууд болон колхозуудта далагбарин үтэхэ;

7. Колхозуудта полелей хүдэлмэришэдэриг амлан дүүрэхэ хүсэнине шаднал на эхээр хэрэгтлэн зорилгоор:

а) алибаа ушар бүхэндэ Гүрэнэй Облорон Комитетай зүбшээлгүгэйгөө амаршы мори унагай татажа хэжэ гэжэ республикануудай совнаркомууд, крайисполкомууд болон облисполкомуудыне хорихо. Колхозуудта мори унагай татажы хууды бусад хэдэн эмэгтэй хүдэлмэришэдэй харюусалтада хабадуулаха гэжэ СССР-ий прократур дурдаха;

(Үргэлжэлэлыне 2-дохы нүхтэй)

СССР-эй Совнаркомдо ба ВКП(б)-гэй ЦК-да

Ургасдээдээ. Эхчиний 1-дэхи ноуринд

а) 1944 ондо тарихтай ба коллективн хубагуудыг сэбэрлэх ба нэргээн бодлоо болон энэнийг хойшо тэрэнийг сэбэрлэх болон хэргийн хайрцаа хүдэлмэрийг хайрцаг сар соонь хэжэ байха; мүнөө биг байн ухалуурин хубагуудыг бүхэлдээ өнотой туримтай болгохо ба гидротехническэ барилтануудыг хэргийн хайрцаа; б) тус тус ухалуурин системдүүдээр түбхэн түрүүн хужартай ба намагтай болон районуудта газартай хурьднэй услови, агротехникэ болон ургасьенг хараалда ажла, уналха тааруу нормо болон болзорнуудыг хаража үзвэд, 1944 оной майн 1-нэй оройтонгой баталха; канальнууд, ха уна үгэхэдээ үнэ хэрэглэх түсбэйг өнор тогтоололон лимитээр таргаха; в) хлогожой районуудта сагаан булаа гариха явдалыг хаража үнэ хлогожой тариха газарта, мүн тэрэшлэн хужартай ба намагтай болон газарта сагаан булаа тариха явдалыг хориго. Газар дорноо малжаа харгын ба урсуулт унахай хайрцаагаар хангалдан аад, хлогожой тарихага тусгаар байн газарыг сагаан булаа тарихаг тавагжа үгэхэ; г) республиканска организационуудай шидхэбэринг өнор предпринимату ба барилтануудта үгтэйн бүхн мэргэжэлтэд

IV. Сахарай свеклян ургасье дээшлүүлхэ тушаа хэмжээ-ябуулганууд тухай

1. Сахарай свеклян ургасье дээшлүүлхэ зорилгоор СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол сахарай свекло урлуу-тха луб агротехникы 1944 ондо дэхэд нэргээн бодлохынь республикануудай совнаркомууд, хизаарай болон областной исполкомууды, компартийн ЦК, ВКП(б)-гэй крайком болон обкомуудыг уялгалба, тийхэн тулаа дору дурсалдан хэмжээ-ябуулгануудыг үгчэргэхэ байна гэ, бэл:

- а) фабрична сахарай свеклян тарихыг свекло тушаажа абаха пунктнуудта 20 километр-гэ холо бэшэ мори унагаар тариха асарха газарта тарилга байха, төвхнээ шоссейн харгынай районуудта свекло тариха газартай хольёны 25 километр хүртэр нэмээжэ болхо. Полевческо бригадын нэгэ колхозинтто свекло тариха даалгаварыг 0,8 гектарнаа дээшэ хэ, тэрүүжэ болохогүй, мүн тэрэшлэн свекло тарилгаг колхозуудта бусад техникэс культурануудыг тариха хэргэхэ ехэ даалгавар үгэхэгүй;
- б) сахарай свекло тарихын тулаа гол түмбэ намар хахалхан аад үгчэргэжэдэйн пар дээрхи тон найн үбнэ үрмэдэнгүйг сэбэр уурагуудыг тавагжа үгэхэ. Тийхэ зуулаа сахарай свеклыг намар лер дээр тарилга зангай, зүгөөр намар хахалхан парай хомор байгаа хадан хабар зртэ 20 сантиметр-гэ үгчэргэ бэшээр хахалхан газарта тариха;
- в) сахарай тарихын эхитэр колхоз бүчмид шулаа хэрэгтэй нотлогай үгчэргүүлгын зүйлсүүдыг (шэбкэ үрчлэн, шубуунай аргал) бэлдэхэ, тэрэнийг свекло тариха учасгоуд дээрэ ажижэ абахага, мүн тарихын үрчлэнг мөн байн ба асаржа байн минеральна үгчэргүүлгын зүйлсүүдыг түбхэн түрүүн свекло тариха газарта хэрэгтэхэ;
- д) сахарай свеклян бүхн тарихыг хана сар соонь эрхэн шанартайгаар элдүүрижэ, шоро дурсалдан болзор соо үгчэргэхэ гэхэт: шаровые газар дээрээ

унашалыг, мүн тэрэшлэн автомобильна болон мори унагай транспортныг унахай ажлын органуудта бусад үгэхэ, энэнь нээ хойшо унахай ажлын хүдэлмэрилэт-шэны бусад организацинуудта дам үгэхэ даалганыг хориго; д) ухалуурин газарай хужарыг үнэ болгохо болон газар соонх унахай хэмжээн дошоо орохоор зоруулагдан агротехническэ болон мелиоративна хэмжээ-ябуулгануудыг үгчэргэхэ, мүн тэрэшлэн газар соонх унахай хойноо хамгадажа байха, тарихай ба коллекторгэ хубагуудыг ашагтан хэрэгтэхэн хойноо, уналгалтажа байга мелиоративна байдалай хойноо хамгадал шалгалта тавагжа явдалыг шагнаха; е) колхозинуудай хэжэ ажалыг хүргэхэ болон ухалуурин, тарихай ба коллекторгэ хубагуудыг сэбэрлэхэ тушаа хүдэлмэр дээрэ механизациныг ехэ болгох зорилгоор СССР-эй Наркомземай бүхн экивататорна паркны болон республикануудта биг байн бусад газар сэбэрлэтын машинануудыг тариха ба колхозинга хубагуудыг сэбэрлэхэ болон шэнэргэ түсбэрхэ хүдэлмэридэ тавагжа. Экивататорна парк болон бусад газар сэбэрлэтын машинануудыг газар уналха ажалай эрилтэтэй холбоотой бэшэ хүдэлмэридэ хэрэглэхэ явдалыг тон хатуугаар хориго.

Модошодой амжалтанууд

Шулуутайг лесхозондой уястак дээрэ модошодой хайрцаага байн Ленин, мүн Орджоникидзе нэрэмжэтэ колхозуудай членүүд Верхонно Гаврило, мажистанга Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай түүхтэй приказай харюуд фронтдоо ба түрөөдө барилгын модыг элбэг дэлбэгээр үгчэргэжэ гэжэ уялгануудыг абаха зуура. Майн урда тэрэ социалистическэ мурсыондэ барилгаа оролсоло.

Мүнөө эдэ колхознууд модошодой таллар үдэрэйгөө даалгаварыг 160 процент хүртэр үгчэргэжэ дүүргэжэ бололо. Мүн тэрэшлэн Калинин нэрэмжэтэ колхозой модошод үдэрэйгөө даалгаварыг 112 процент дүүргэжэ. «Красный Партизан» колхозонд 5 үдэрэйгөө даалгаварыг 222 процент дүүргэжэ.

Ч. ЖИМБЕВ.

Түсбөө 170 процент дүүргэжэ

Чикойско арнайай заводой хүдэлмэришэд болон албаагшад барилда Майн урда тэрэ социалистическэ орол ажалай үндэр бүтээнүудыг туйлажа байн. Нүхэр Тарасовай хүтэбэрлэлэт комсомольско-залуушуулай бригад арха элдүүрижэ даалгаварыг феврал, мори 30 170,4 процент, эрхэн шанартайгаар дүүргэжэ байга. Мүнөө эдгээр үнэ хэмжээ-ябуулгануудыг туйлажа аларта Майн 1-эй үдэрэ тэмээгэлээр зоригжой.

Б. ЖАНАЕВ.

Духгалтерай хүдэлмэри

Ярууны аймагтай загаланай заводой бухгалтер нүхэр Мария Ильинична Устига жэжэйгээ тоосогоо дунгыг найн шанартайгаар дүүргэжэ гэжэ социалистическэ уялга абахан байга. Нүхэр Устига хэдэн үгдөө хүржэ жэжэйгээ тоосогоо дунгыг хэзэйн болзорлоо 5 хонгор урда найн шанартайгаар тушааба.

Е. РИНЧИНОВА.

Майн урда тэрэхи мурсыон

Шэлэй заводойхидой уряагаар...

Хоер нормо дүүргэнэ

Республикны бүхн ажайлэдэбэрин предприниматуудай коллективийд Улан-Удэ городой механизирован шэлэй заводойхидой Майн урда тэрэхи социалистическэ мурсыондэ үргэжэ ажилтэ тушаа уряага угал хүндэтгэеер хүлээн абад, энэ мурсыондэ оролодо тодорхой уялгануудыг абад. Жэжээхэдэ, Улан-Удэ станцияг дөногой хүдэлмэришэд, инженерно-техникескэ хүдэлмэрилэгшэд болон албаагшад 1944 оной түрүүшн хаяд жэжэйгээ үйлэдбэрин программые болзорлоон урид дүүргэхэй гэжэ уялгануудыг абахан байн. Мүнөө энэ уялгануудыг оморва бош, бодото стахановска ажилар бэсүүжэ шаданад. Тус дөногой инструментальна цехын салсар Мария Соколова үдэрэйгээ нормые 137 процент дүүргэжэ. Салсар нүхэр Госполорова нормоо хоер дахин үгчэргэжэ болохой. Урлань нормоо дүүргэжэгүй байн жэжэйшана нүхэр Пестрякова нүүтэй сага үдэрэйгөө нормые колхоздо үдүүжэ дүүргэжэ бололо.

В. ПЕТРОВА.

Унэнэ, шубуунай аргал суглуула

Унэнэ ургаса хүрэхын түлөө нотолай үгчэргүүлгэ үргэеер хэрэглэхэ хэрэгтэ Түрэнэй аймагтай түрүү колхозууд горьтохон оролдого гарган.

«17 партизан» колхоз 116 центнер үрчлэн, 14 центнер шубуунай аргал суглуула. Мүн газарай уналхын зорилгоор поли дээрээ 3,150 хэбэг хабатар мүнхэ гарган байн.

Карт Марксын нэрэмжэтэ агталы 55 центнер үрчлэн, 30 центнер шубуунай аргал суглуула. Мүн «Победа» колхоз 50 гаран центнер үрчлэн, 22 центнер шубуунай аргал суглуулан байн.

Звенонуудай эмхитэй ажал

«АВАНГАРД» колхоз (Тарбагатай аймаг) тариалда бэлдэхээр аймаг соогоо түрүү хууриунуудай тэме ажилтэ. Колхоз болбол үрчлэн бүтээн сэбэрлэхэ хаяга.

Ажала эмхитэйгээр ябуулахын зорилгоор тархан ажалын бригад 5 звено болжо таларад, тариалгыг бэлдэхэй хүдэлмэриг эрхитэйгээр эмхидэхэ. Эдэ

звенонуудта талагдалжа үгчэргэжэ хүдэлмэриг ажилан маншинууд ба хомут тоногуудыг элбэгэрлэжэ дүүргэжэ байн. Звено бүхэлдэ тэме ажилтэ абахан үгчэргэжэ уястонууд хүдэлмэриг ажилан мун бэшэр ябуула.

Тус звенонунуудын членүүд халаа энэ жэлдэ гектартай 15-18 центнертэ дошо бунэ ургаса хүрчэ уялга абахай.

О. ГОРНАЯ.

Хойгор ношбоор хандана

Прибайкальск аймагтай «Новый Путь» колхоз тариалда бэлдэхээр аймагтай хойгор ношбоор хандана. Тусбэй өнор 1055 центнер үрчлэн хэжэ байн аад, мүн 42 центнер хаан байн. Агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудын тон булаар үгчэргэжэ. Тарихан дээрэ гариха шэбкын тусбэй дүүргэжэ ба оройлоо 30 га газарта сага тогтоон байха юм. Мүнөө хүртэр нэгшэны килограмм шубуунай аргал суглуулуулай байн. 31 луг элбэгэрлэжэ аргал 14 луг элбэгэрлэжэ.

Г. ИТИГИЛОВА.

Бэлдэхын хангалтагүй

Хоринд аймагтай зарим колхозууд хабарайга да тариалда хангалтагүйгөөр бэлдэхэ байн. Энэ баримтада жэжээ болон «Гигант», «Родник», «Победа», Чапаев нэрэмжэтэ колхозууд харуулагдахалар юм. Эдэ колхозууд хадаа агротехническэ хэмжээ-ябуула, хүдөө

гасанашыг үгэхэ болонобди. Энэ ушар байдалыг ойлголон колхозууд мори унагууд тухайга эзн еноной анхрал тавагжа.

Энэ мартын 5-наа Сөлөнгын аймагтай колхозууд 600 гаран мори найн тэмээдэ тавагжа, хүндэ хүшэр хүдэлмэригөө сүдчөөлө. Энэ аймагтай Зуусо-Сутайскэ сельсоветэй Куйбышев нэрэмжэтэ колхоз тариалда ябах 47 толгой мориме амаруужа байхага гадн, хүрэнгэ зөлгө-жэ болон колхоз доторой ажал хүдэлмэриг хэрэглэхын зорилгоор энэ жэлдэ нэмэжэ 10 толгой сар хүлээжэ хурган. Үгчэргэжэ жэлдэ 570 толгой сар ажал хүдэлмэриг хурган Хэжэнгийн аймагтай колхозууд мүнөө жэл 60 гаран эмниг мориме хургажа байн.

Адуу морило арбинтай тарианар харуулажа байдаг Бичурин аймагтай Крупскаягай нэрэмжэтэ колхозой членүүд хабарай тарихын үе соо мори унагуудтай найнаар хүдэлмэриг гарха хүсэд тэнхээтэй гэжэ эгилээн дээрэ правленийгээ хараалхан 0,80 гектарай орондо 1-1,20 га хүртэр хахалхадын гэжэн уялганын тусбэй дуралдаба. Энэ колхозой членүүд абахан тусбөө ажилалтайгаар дүүргэжэ заншалтай юм. Мори сарнууд хабарай хатуу шанга хүдэлмэриг жэжээтэ найнаар бэлдэхэ байхага гадн тарихын үедэ тэдэнгэ хэрэглэхэ үбнэ тэмээлэй зүйлсүүдыг хүсэд бэлдэхэдэ, стануд болон тарилга хэжэ газарта дуга шадар зөлгөжэ байн бригада, колхозууд явдэ олоно.

Тэдэ колхоз бүхэниг толгой тоолон хаража үгэхэдэ тарилга мори сарнуудад жинг жэлдэ барилда бэлдэхэнгүй. «Колхозууд ба совхозуудта адуу моридой тон гэжээр найн жэжээлэ тавагжа, амаруужа шадаггүй наа, тарихын болзорныг унжэ-гайруужа үнэтэ сагааныг үндэр ехэ ур-

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ (1-дэхи Украинска фронт). Летник-стребитель, Улан Тугай хоер орасоор, Эсэгэ оромо хамгаалгын дайнай 1-дэхи ээргэн ордонор ба «Сталинградой оборонан тусбэ» медальгаар шатнагданан майор П. Сошенко гэшэ нүхэтөө байлдан тухайга хэрэжэ байн. В. Степаненки фото.

ҮНДЭР УРГАСА ТУЙЛАХА ҮРГЭН ДОБТОЛГОДО ОРОЛСОГТЫ!

Унэнэ, шубуунай аргал суглуула

Унэнэ ургаса хүрэхын түлөө нотолай үгчэргүүлгэ үргэеер хэрэглэхэ хэрэгтэ Түрэнэй аймагтай түрүү колхозууд горьтохон оролдого гарган.

«17 партизан» колхоз 116 центнер үрчлэн, 14 центнер шубуунай аргал суглуула. Мүн газарай уналхын зорилгоор поли дээрээ 3,150 хэбэг хабатар мүнхэ гарган байн.

Карт Марксын нэрэмжэтэ агталы 55 центнер үрчлэн, 30 центнер шубуунай аргал суглуула. Мүн «Победа» колхоз 50 гаран центнер үрчлэн, 22 центнер шубуунай аргал суглуулан байн.

Звенонуудай эмхитэй ажал

«АВАНГАРД» колхоз (Тарбагатай аймаг) тариалда бэлдэхээр аймаг соогоо түрүү хууриунуудай тэме ажилтэ. Колхоз болбол үрчлэн бүтээн сэбэрлэхэ хаяга.

Ажала эмхитэйгээр ябуулахын зорилгоор тархан ажалын бригад 5 звено болжо таларад, тариалгыг бэлдэхэй хүдэлмэриг эрхитэйгээр эмхидэхэ. Эдэ

звенонуудта талагдалжа үгчэргэжэ хүдэлмэриг ажилан маншинууд ба хомут тоногуудыг элбэгэрлэжэ дүүргэжэ байн. Звено бүхэлдэ тэме ажилтэ абахан үгчэргэжэ уястонууд хүдэлмэриг ажилан мун бэшэр ябуула.

Тус звенонунуудын членүүд халаа энэ жэлдэ гектартай 15-18 центнертэ дошо бунэ ургаса хүрчэ уялга абахай.

О. ГОРНАЯ.

Хойгор ношбоор хандана

Прибайкальск аймагтай «Новый Путь» колхоз тариалда бэлдэхээр аймагтай хойгор ношбоор хандана. Тусбэй өнор 1055 центнер үрчлэн хэжэ байн аад, мүн 42 центнер хаан байн. Агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудын тон булаар үгчэргэжэ. Тарихан дээрэ гариха шэбкын тусбэй дүүргэжэ ба оройлоо 30 га газарта сага тогтоон байха юм. Мүнөө хүртэр нэгшэны килограмм шубуунай аргал суглуулуулай байн. 31 луг элбэгэрлэжэ аргал 14 луг элбэгэрлэжэ.

Г. ИТИГИЛОВА.

Бэлдэхын хангалтагүй

Хоринд аймагтай зарим колхозууд хабарайга да тариалда хангалтагүйгөөр бэлдэхэ байн. Энэ баримтада жэжээ болон «Гигант», «Родник», «Победа», Чапаев нэрэмжэтэ колхозууд харуулагдахалар юм. Эдэ колхозууд хадаа агротехническэ хэмжээ-ябуула, хүдөө

гасанашыг үгэхэ болонобди. Энэ ушар байдалыг ойлголон колхозууд мори унагууд тухайга эзн еноной анхрал тавагжа.

Энэ мартын 5-наа Сөлөнгын аймагтай колхозууд 600 гаран мори найн тэмээдэ тавагжа, хүндэ хүшэр хүдэлмэригөө сүдчөөлө. Энэ аймагтай Зуусо-Сутайскэ сельсоветэй Куйбышев нэрэмжэтэ колхоз тариалда ябах 47 толгой мориме амаруужа байхага гадн, хүрэнгэ зөлгө-жэ болон колхоз доторой ажал хүдэлмэриг хэрэглэхын зорилгоор энэ жэлдэ нэмэжэ 10 толгой сар хүлээжэ хурган. Үгчэргэжэ жэлдэ 570 толгой сар ажал хүдэлмэриг хурган Хэжэнгийн аймагтай колхозууд мүнөө жэл 60 гаран эмниг мориме хургажа байн.

Адуу морило арбинтай тарианар харуулажа байдаг Бичурин аймагтай Крупскаягай нэрэмжэтэ колхозой членүүд хабарай тарихын үе соо мори унагуудтай найнаар хүдэлмэриг гарха хүсэд тэнхээтэй гэжэ эгилээн дээрэ правленийгээ хараалхан 0,80 гектарай орондо 1-1,20 га хүртэр хахалхадын гэжэн уялганын тусбэй дуралдаба. Энэ колхозой членүүд абахан тусбөө ажилалтайгаар дүүргэжэ заншалтай юм. Мори сарнууд хабарай хатуу шанга хүдэлмэриг жэжээтэ найнаар бэлдэхэ байхага гадн тарихын үедэ тэдэнгэ хэрэглэхэ үбнэ тэмээлэй зүйлсүүдыг хүсэд бэлдэхэдэ, стануд болон тарилга хэжэ газарта дуга шадар зөлгөжэ байн бригада, колхозууд явдэ олоно.

Тэдэ колхоз бүхэниг толгой тоолон хаража үгэхэдэ тарилга мори сарнуудад жинг жэлдэ барилда бэлдэхэнгүй. «Колхозууд ба совхозуудта адуу моридой тон гэжээр найн жэжээлэ тавагжа, амаруужа шадаггүй наа, тарихын болзорныг унжэ-гайруужа үнэтэ сагааныг үндэр ехэ ур-

Бурдайд гигант 10 жэлэйгээ урда тэ

Заводой хүгжэлтын замууд

1934 ондо Улан-Удэ городоо зүүн-жээ олоо үе, жэл соо урхан үндэргэ-гэ шууя найбаржа байга. Мүнөө тус туйгын орондо хүсэ ехэтэй түрүү техникээр зэбсэгдэгдэн паровоз бүтээгэт завод байгуулагданхай.

Энэ заводой патриотууд—хүдэлмэришэд тус түүхтэй 10 жэлэй оёе ажалай үндэр амжалтануудаар угтахын тула цех, бригада мүн өнөд хоорондо социалистическэ мурсыондэ үргэн далайсайгаар ябуулжа байн.

Нина Манзурай бригада

Нина Манзура болбол нүхэр Металгай начальнигай хүдэлмэригдэ цехтэ шэр-шээр хүдэлмэришэд. Бүхн Советскэ Союз дотор комсомольско-залуушуулай фронтондой бригадануудай эмхидэхэдэ залхалдан. Нина болбол өрынөөг уястак дээрэ фронтондой бригадыг эмхидэх гэжэ шиндэйн байга.

Тэрэ гэгээр эдигтэйгэ басагн 7 хүдөө бригада томжоко, тэрэнийгээ хүдэлмэриг найнаар эмхидэхэн дээрлээ. Нара бүхэндэ даалгавар 230—250 процент дүүргэжэ захалаа нэн. Ингэжэ Нина пехингээ хүдэлмэришэдэ дунда хүдэлмэри болон байн.

Мүн бригадир нүхэр Барышевагай жэжээгээр нүхэр Манзура өөрөөр бригадын хүдэлмэришэд тус түүхтэй 5-наа хүртэр үсэгдэхэ зүрлэ, ажалалгыг бүтээсэ нэгшэны дошолондөгү ажаллажа байн.

Жэжээтэ бригадир

Паровоз хабсартын цехын зэбсэгтэйгэ гүжээгээр салсаруудай фронтондой бригадта гайса эрхитэйгээр бүрэлдэн байга. Тус бригадын бүхн хүдэлмэриг Мария Коллек гэшэ гайшалай басагн хүтэбэрлэжэ байн.

Мария Коллек сүлөө эрхитэйгээр хүдэлмэриг үлөө амжалтануудыг туйлаха гадн, бригада дотороо хүдэлмэриг тон найнаар тавагжа шадан. Өөрөө Мария үдэрэйгээ даалгаварыг 300 процент дүүргэжэ, үндэрөө партиотка болонхоо харуужа шадан. Мүнөө тэрэний хүтэбэри дору хүдэлмэригэ байла хүдэлмэришэд барилда стахановскаар ажалланай.

Мастер Сисоева

Паровоз хабсартын цехын комсомольско-залуушуулай фронтондой бригадын бригадир, коммунист нүхэр Сисоева гайш эрхэн найнаар ажалланайга түлөө ВИАССР-эй Верховно Советэй Президиумай Хүндэтгэлэй грамотаар шагнагданай.

Энэ үндэршангыг хүрээгээр харуулахыг тула нүхэр Сисоева болбол хүдэлмэригнөө эрхэн үшөө шагнагдан хараалхан байга. Янхэн тус цехын комсомолаи болбол нүхэр Сисоева тэрэ цехын хожомдоко найнаар энэ учасгогта мастертай тавагжа байн. Мүнөө нүхэр Сисоевагай ажалалгай хүтэбэри дору тус учасгогын хүдэлмэриг найбаржа захалаа.

Үгчэргэнгөө орондо ажаллана

ПВЗ-гэй механическэ цехын мастерай Намган нүхэр Мария Георгиевна Попова тохарай мэргэжэлтэй байшэ наа. Урда-даль ажалалдаггүй байга нэн.

Немецкэ билимтарашадаа Эхэ орохоо хамгаалгын тула үхэрхэнийг фронт ошо-голохыг нүхэр Мария Георгиевна тэрэний ажаллажа байн цехтэ токарээр эржэ ороо нэн. Даалгаварта хүдэлмэригдэ янгартайгаар ханджа мүнөө мастерай нэрээрэ олодо, нүхэрэйгөө хүдэлмэригдэ байн сэмдэжэ мастерар ороод амжалтантайгаар ажаллажа байн юм.

Нүхэр Поповагай үсэток завод соогоо социалистическэ мурсыондэ түрүү хуури зүүтэй.

А. БЕЛЯЕВ.

Даалгаварыг үлүүлэн дүүргэнэ

Заводынгоо 10 жэлэй ойн урда тэрэ социалистическэ мурсыондэ хабадалсажа, ПВЗ-гэй арматуура цехын хүдэлмэришэд ажалай үндэр бүтээсэ туялганай. Жэжээхэдэ, нүхэр Зорькина ажаллагыг даалгаварыг 260 процент, найн шанартайгаар дүүргэжэ. Тэрэшлэн 2 хүний орондо нүхэр Селина хүдэлмэришэд. Мүн тохарай Белик 201 процент хүртэр даалгаварыг дүүргэжэ болохой.

50 наһатай эхэн ажал

Нүхэр Ермоленкин начальнигай шулуун нүүрэй гэжэ үгчэргэ бригадада нүхэр Марфа Федоровна Зайцева хүдэлмэришэд. Тэрэний бүлэ дайнаа урда тээ жаргалтай байдалтай байдаг нэн.

Эсэгэ оромо хамгаалгын дайнай захалаа нүхэр Зайцева найн хуурын дуралгай үбэн хоероо фронт элбэгжэ немцкэ билимтарашадын бутэ сохолоо хэрэгтэ билимтарашадын тэвэлэмжа хүрэхын тула тэрэ зарилто ажаллахыг эрхэн

Харюуслагата редактор

Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

ССР Союзай Ардаг Комиссарнарай Советтэ

Область хизаар ба республикануудай 1943 ондо хүдэлмэриг таллар Бүхэсоюз, на социалистическэ мурсыондэ дунгыг хаража үндэр СССР Союзай Совнарком болбол үндэр ургасын түлөө колхозно мажельныг шаашалдан дэбжүүжэ ба МТС-эй хүдэлмэриг найнаар ябуулахын түлөө социалистическэ мурсыондэ улаам областнууд ба республикануудыг илжа гаргалтаа тоолоод шиндэхэ гэбэл:

- 1. Түрэнэй Оборонны Комитетэй ламжуулгын Улаан тугые ба 1-дэхи мунгэн шагналуудыг үгчэ; Москвоё областто—МТС-эй хүдэлмэриг найнаар ябууланай түлөө; Калининска областто—үндэр ургасын түлөө;
- Ивановска областто—колхозно мажельны дэбжүүлгын түлөө;
- 2. Түрэнэй Оборонны Комитетэй ламжуулгын Улаан тугые барюулха ба 2-дэхи мунгэн шагналуудыг үгчэ;

Чувашска АССР-гэ—үндэр ургасын түлөө; Азербайджанска ССР-гэ—